

14.09.2021

Asia/9

§ 186

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan ym. talousarvioaloitteesta varata rahoitus Ote-opetuksen järjestämiseksi kaikille sitä hakeville nuorille

HEL 2021-002913 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle jäsen Kati Juvan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43777
marja-riitta.kilponen(a)hel.fi
Anita Lindfors, lastensuojelupalvelujen päällikkö, puhelin: 310 43059
anita.lindfors(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2021-002913 TA-aloite Ote-opetus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että talousarviossa varataan rahoitus järjestää Ote-opetus kaikille sitä hakeville ja kriteerit täyttävälle oppilaille. Aloitteessa todetaan, että kaikki halukkaat eivät mahdu mukaan Ote-opetusta saaviin ryhmiin ja nämä nuoret jäävät tyhjän päälle, oman lähikoulun vastuulle. Koulupudokkuuden ehkäisemiseksi ja peruskoulun loppuunsaattamiseksi niille oppilaille, joilla on koulunkäynti keskeytynyt tai poissaoloja on kertynyt niin paljon, ettei opiskelu enää onnistu, on tärkeää mahdollistaa oikeus Ote-opetukseen. Helsinki ei voi jättää Ote-

opetukseen paikkaa hakevia ja kriteerit täyttäviä oppilaita tämän viime-sijaisen tukimuodon ulkopuolelle. Ote-opettajia ja lastensuojelun Ote-ohjaajia on tarvittaessa palkattava lisää.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei näe tarpeelliseksi laajentaa koulun-käyntiä tukevaa perhetyötä. Lasten koulunkäyntiä tuetaan jo monipuoli-sesti ja uusia toimintatapoja erityistukea tarvitsevia oppilaita varten ke-hitetään yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilastot eivät myöskään puolla Ote-opetustoimintamallin laajentamista.

Ote-opetus

Ote-toimintamalli on ollut vakiintunutta toimintaa Helsingissä vuodesta 2017. Sitä toteuttavat yhteistyönä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä sosiaali- ja terveystoimiala. Ote-opetus ja tuki on suunnattu yläas-tetta käyville oppilaille eli 7.–9.-luokkalaisille, jotka ovat yleensä iältään 13–15-vuotiaita. Opettajat ovat laaja-alaisia erityisopettajia ja työparina toimivat lastensuojelun ja perhesosiaalityön sosiaaliohjaajat. Näitä työ-pareja on Helsingissä viisi ja kullakin työparilla voi olla 8–10 oppilasta ohjauksessaan.

Ote-opetus on erityinen perusopetuslain (628/1998) 18 §:n mukainen opetusjärjestely, josta vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Ote-perhetyö on lastensuojelulain (417/2007) 36 §:n ja sosiaalihuoltolain (1301/2014) 18 §:n mukaista perhetyön sosiaaliohjaajan antamaa kou-lunkäyntiä tukevaa perhetyötä, jonka edellytyksenä on lastensuojelun avohuollon tai sosiaalihuoltolain mukainen asiakkuus. Ote-opetus on väliaikainen toimintamalli oppilaan koulunkäyntikyvyn palauttamiseksi ja oppilas säilyy oman koulunsa oppilaana.

Ote-opetukseen tulevilla nuorilla on muun muassa mielenterveydellisiä ongelmia ja sosiaalisten taitojen haasteita. Usein taustalla on myös op-pimisvaikeuksia ja kiusatuksi tulemisen kokemuksia.

Koulunkäyntiä tukeva perhetyö lastensuojelun ja perhesosiaalityön palveluissa

Ote-ohjaajan antama koulunkäyntiä tukeva perhetyö pitää sisällään monenlaista toimintaa, kuten keskusteluja perheen ja nuoren kanssa, arjen käytännön ohjausta, erilaisia toiminnallisia menetelmiä, ryhmä-toimintaa sekä yhdessä tekemistä. Yhteydenpito nuoren kanssa on tii-vistä ja sovituille tunneille tuleminen on ensisijainen tavoite.

Ote-ohjaaja voi olla mukana myös tunneilla. Ote-työpari seuraa nuoren koulunkäynnin tilannetta yhdessä päivittäin sekä verkoston säännölli-sissä tapaamisissa. Työskentely on muutostyötä yhdessä nuoren ja vanhempien kanssa. Työskentely sisältää nuoren arjen tukemista, per-

heen toimintakyvyn ja vanhemmuustaitojen sekä hyvinvoinnin vahvistamista. Sosiaaliohjaaja työskentelee lapsen ja perheen kanssa tarvelähtöisesti eli toisinaan hyvinkin tiiviisti, jotta nuoren koulunkäynnin tilannetta saadaan ratkaistua. Tavoitteena on vanhempien motivoiminen ja aktivoituminen hoitamaan ja tukemaan lapsen koulunkäyntiä. Palveluohjaus ja jatkotuen miettiminen yhteistyössä lapsen, perheen ja verkoston kanssa on osa työskentelyä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla ei ole määritelty erikseen määrärahaa Ote-opetuksen koulunkäyntiä tukevaan perhetyöhön.

Ote-opetuksen laajentaminen

Kaupunkistrategian yhtenä tavoitteena on lasten eriarvoisuuden vähentäminen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Peruskoulun suorittaminen ja jatko-opintoihin siirtyminen tukevat strategian toteutumista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta näkee tarkoituksenmukaisena, että lastensuojelu ja perusopetus jatkavat yhteistyötä tukea lapsia heidän koulunkäyntinsä onnistumiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vetämässä Oikeus oppia -hankkeessa kehitetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali- ja terveystoimialan monialaista yhteistyötä. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käynnistyy Sitouttava koulu yhteistyö -hanke, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja perusopetuksessa ja luoda myönteistä toimintakulttuuria kouluissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Koulunkäyntiin erityistä tukea tarvitsevien lasten tukeminen edistää lasten välistä tasa-arvoa koulunkäynnissä."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle Johanna Nuortevan ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta varata rahoitus Ote-opetuksen järjestämiseksi kaikille sitä hakeville nuorille.

Lausuntoa on pyydetty 22.9.2021 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Lausuntoja on valmisteltu toimialojen yhteistyönä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

14.09.2021

Asia/9

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi
Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43777
marja-riitta.kilponen(a)hel.fi
Anita Lindfors, lastensuojelupalvelujen päällikkö, puhelin: 310 43059
anita.lindfors(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2021-002913 TA-aloite Ote-opetus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano